

Olv.: 1Kir 19,16b.19-21 – Gal 5,1.13-18. – Lk 9,51-62
A barátságtalan szamaritánusok

KOZMA IMRE OH ATYA SZENTMISÉJÉRŐL

Szentmise bevezetése

Isten hozta a Testvéreket!

Nagyon örülök, hogy legalább ennyien összegyűltünk. Elkezdődött a nyár, ami azt jelenti, hogy ilyenkor kiürül a templom. Az a félelem is elhatalmasodik a szívemben, hogy a templomba járó emberek számára is a nyár vasárnapok nélküli időszak. Imádkozzunk azért ebben a szentmisében, hogy akik szabadságra mennek, ne feledkezzenek meg arról, hogy az Istennel való kapcsolatunkban nincs szabadsági idő. Az Istennel való kapcsolatunkban csak szabadság van, erről szólok majd az elmélkedésben is.

Ezt a szentmisét László testvéreinkért ajánljuk föl, tekintettel arra, hogy szabad számunkra a szentmise szándéka. Sokan vannak az ismerőseim körében. Önök is gondoljanak László nevű rokonaikra, ismerőseikre, legyenek méltók keresztény hivatásukhoz. Szent László királyunk példájával kapcsolatosan Prohászka püspök úr állapította meg: László királyban lett a kereszténység magyar kereszténységgé. Minden egyes nemzet kereszténysége sajátos nemzeti vonásokat is hordoz, különben erőtlén. Nézzünk önmagunkba és tartsunk bűnbánatot.

Szentbeszéd

Kedves Testvérek! Az ember egész élete során Jézus iskolájába jár. Vasárnapról-vasárnapra valamit tanulunk ebben az iskolában és reménykedünk abban, hogy egyre inkább alkalmassá válunk arra, hogy utánozzuk Krisztust.

Kereszténynek lenni annyit jelent, mint Krisztust utánozni!

Az ókori atyák ezt így mondták: “Imitatio Kriszti.” Sajnos magyarra ezt nem pontosan fordították le. Kempis Tamás egyik könyvének ezt a címet adta: “Imitatio Kriszti.” Magyarul ezt így mondták: “Krisztus követése.” Nem erről van szó. *Krisztus utánzása*. Vagyis ugyanaz a lelkület legyen bennetek, amely Krisztus Jézusban volt! - mondja Pál apostol.

Lelkünket szabadítja fel Jézus azért, hogy tudjuk őt utánozni.

Igen nagy ára van ennek a szabadságnak, amire Jézus minket elvezetett. A Krisztus utánzás ezt jelenti: Fölfogjuk-e, mit jelent ez a szabadság, amire bennünket eljuttatott Jézus? Múlt vasárnap arról elméltünk: Ismerjük-e Jézust mi keresztények, akik magától értetődően beszélünk Istenről, Jézusról, kereszténységről, vallásról? Ha visszaemlékeznek azok, akik múlt vasárnap is itt voltak a templomban, bizony egy-két olyan szemponttal szembesültünk, amik megszégyenítettek bennünket. Valójában ismerjük-e azt a Jézust, akinek az utánzásáról lenne szó, mert *az ő jelenléte általunk van itt a világban?*

A mai vasárnapon egy másik kérdésre kell válaszolnunk:

Utánozzuk-e Krisztust?

Vagy engedjünk meg egy enyhébb kérdést: Követjük-e Krisztust? Sajátos keretek között beszél Jézus az ő utánzásáról, követéséről ebben a mai bibliai történetben és már ez is fölkeltheti a figyelmünket. Azt halljuk, hogy a szamariaiak területén megy át Jézus. A zsidók meg a szamaritánusok sajnos szemben álltak egymással. Ez is megdöbbenetheti az embert. A szamaritánusok is az egy Istenben hittek, meg a zsidók is az egy Istenben hittek. Ha belegondolunk, ez az egy Istenbe vetett hit sem volt elegendő erős ahhoz, hogy egymással békességben legyenek. A különbözőség erősebbnek tűnt a szamaritánusok meg a zsidók között, mint az egy Istenbe vetett **egy hitük**. Valójában ijesztő. Mit akarunk akkor a mi világunkkal, ha ugyanarra az Istenre hivatkozunk és ha a különbözőségeket ezt valamiképpen el tudják sodorni.

A különbözőségek képesek falakat emelni közénk.

A szamaritánusok azért nem fogadták be Jézust, - korábban már befogadták, - mert Jeruzsálembe ment. Ha nem Jeruzsálembe ment volna, akkor nincs probléma. A probléma ebből adódott. Jézus maga is válaszol, hogy neki mi okozott problémát. Az, hogy a szamaritánusok ugyanazt az egy Istent imádják, akit nem ismernek, - mondja Jézus. - Mi meg zsidók, ugyanazt az egy Isten imádjuk, akit ismerünk. Ezt a szamaritánusok nem fogadták el. Ezért volt egy ilyen embertelen válaszuk az apostoloknak. Az apostolok azt kérdezték Jézustól, hogy csapjon-e beléjük a ménkü? Pusztuljanak el az ilyenek. Mit mond Jézus? Nem tudjátok, milyen lelkület van bennetek. Én nem azért jöttem, hogy elpusztítsam az embereket. Úgy tűnik Jézus megengedőbben nézi a kisebbségek részéről történő túlkapásokat, mint övéinek az iránta való helytelen szeretetét. Ez is egy érdekes kérdés lehet a mi számunkra is.

Éppen tegnap temettük Bulányi Atyát. Annyi egyházi ítéletet hoztak vele kapcsolatosan. Miért? Ő, aki ugyanazt az egy Krisztust hitte, amit a hivatalos Egyház képviselői, mert bizonyos kérdésekben másképpen gondolkodott, ezért ez elegendő volt arra, hogy megépüljenek a válaszfalak. Legalább a halálában ez megtörtént, hogy a piarista család sírkertjében, piarista testvérei közé temették el. A hangulat, az egyházi vezetőség gondolkodása is megenyhült. De nem így kellene mindennek lenni.

Miről van szó? Ki győz?

Ki győz, ha a szamaritánusok és a zsidók ellentétére gondolunk és mindenfajta ellentétre ebben a világban? Erők feszülnek egymásnak.

Az győz, aki jobban bírja emberséggel és szeretettel.

Nem az győz, aki erősebb, nem aki hatalmasabb. Ez Jézus üzenete.

A szabadság is ezt jelenti, az a szabadság, amelyre Jézus elvezet bennünket, amit nagyon egyszerűen így lehet összefoglalni: **Gyöngeségben erő**.

Erős az, aki nem él vissza az erejével. Erős az, aki nem él vissza a hatalommal.

Erős az, akit nem lehet megkötözni emberi kötelekkel.

Akinek legfontosabb az, amit az Isten mond és az Isten akar.

Inkább kell engedelmeskedni Istennek, mint az embereknek, mondták az apostolok, amikor a világi hatalmak megvesszőzték őket.

Mit jelent Krisztus utánzása?

Élni ezzel a szabadsággal és ebben a szabadságban győzni,
bár a világ erősebb. Bár a világ kezében van a hatalom.
Számptalan emberi kötelék kötöz meg bennünket,
mégis ebben a szabadságban összetartozni Krisztussal.

A szamaritánusok meg a zsidók ellentéte kapcsán szól Jézus hozzánk, hogy ne történjen meg a mi életünkben, ne történjen meg az Egyház életében az, hogy az erő oldalára állunk át, a hatalommal kacérkodunk, mert ez nagy veszélyt jelent és ezzel visszaélhet az ember.

Fogadjuk el, hogy mekkora erő van a tehetetlenségünkben.
Mekkora lehetőség van a hatalomnélküliségben.
Ugyanakkor, ha megadja Isten az erőt, akkor meg tudjuk mutatni,
mit jelent a gyengéket erősíteni.
Ha megadja Isten a hatalmat valamilyen formában, valamilyen szinten,
akkor mit jelent ezzel vissza nem élni,
hanem azokat gyámolítani, akik kiszolgáltatottak.

“Követlek Téged, bárhová mégy”

Ebben az evangéliumi szakaszban odamegy egy fiatalember Jézushoz és azt mondja: “Követlek Téged, bárhová mégy.” Jézusnak elég hűvös, majdnem idegen a válasza: “A rókának oduja van, az ég madarának fészke, de az Emberfiának nincs hová lehajtsa a fejét.” Meggondoltad ezt? Gondoltál arra, mit jelent Hozzám tartozni ebben a világban? Jézusnak ez a Jeruzsálem felé vezető útja a keresztyénség útja. Az Egyház története során ez ismétlődött, ismétlődik és a világ végéig így lesz.

Krisztushoz tartozni azt jelenti, hogy az ember azt is elviseli, hogy nem értik. El tudja még azt is fogadni, hogy kigúnyolják. El tudja még azt is hordozni, hogy kizárják a köreikből a világiak. Fölmértük? Nem arról van szó, hogy ez a kíváncsú, de tudomásul kell vennünk azt, hogy Jézussal nem tud mit kezdeni a világ, mert az erő az érvényesülni akar, a hatalom gyakorolni akarja hatalmát és sajnos e világi szemlélet szerint ez nem az *Életet* szolgálja.

*Ebben a világban elfogadni mindazt, ami a Jézushoz tartozásunkkal kapcsolatos,
ez jelenti a szabadság megjelenését és megnyilatkozását ebben a világban.*

Jézus felhívása

“Kövess Engem!” A fiatalember azt mondja: “Uram, engedd meg, hadd temessem el előbb atyámat.” Jézus megint furcsa választ ad: “Hagyd a holtakra, hadd temessék halottaikat.” Ez azért érdekes, mert a zsidó erkölcs szerint első volt és mindent megelőző a szülőkről való gondoskodás. Három generációs, vagy több generációs családban éltek a zsidók. Erkölcsi felfogásuk szerint az ősök tisztelete, a szülők tisztelete a legelső helyen volt. Jézus ezt az erkölcsöt akarja átírni? Szó sincs róla. Jézus ezzel azt akarja kifejezni, hogy az Istennel való kapcsolatunkat, a vele való kapcsolatunkat úgy kell értelmezni, hogy még ezt is megelőzi, mert mindenek előtti és mindenek fölötti a hozzátartozás. Átgondoljuk ezt, amikor a Krisztus utánzásról van szó, Krisztus megjelenítéséről ebben a világban?

Az is zsidó gondolat, hogy létrejöttek idős otthonok, szociális intézmények ebben a világban. Az ő számukra nagyon fontos volt az ősökről való gondoskodás, de annyira elvilágiasodtak és pogány lelkületűek lettek, hogy ez terhes volt a számukra. Ez a hitetlenség jele. De azért valami megmaradt ebből a bibliai felfogásból: akkor létesítsünk olyan intézményeket, ahol ezekről az emberekről gondolkodnak és más értelemben hozunk áldozatot. Szociális intézmény, idős otthon nem embernek való. Az ember helye a családban

van, akkor is ha megöregszik. De hát nincs mit tennünk. Ma délután is megyek két idős otthonba misézni. Nincs más megoldás, mert a világ ilyen lett, pogány. Menekül ezektől a feladatoktól, terhektől, amivel ez jár.

Jézus azt mondja, a Krisztus követés ezt jelenti:
az Istennel, a vele való kapcsolat mindenek fölötti, még ezt is megelőzi.

Aki az eke szarvára tette a kezét...

Jézus szintén sajátos választ ad az illetőnek: “Aki az ekeszarvára tette a kezét, az ne tekingessen hátra.” Vidéki fogalom. Az eke, főleg abban az időben fa eke volt. Ezt tartani kellett, hogy ki ne vesse a kő és megforgassa a földet. Nem lehet tekingetni ide-oda. Teljes figyelmet kíván. Ez is sajátos. Aki Jézushoz csatlakozik, az ne tekingessen jobbra-balra, hátra. Aki az ígehirdetést vállalta, a Jézusról való tanúságtevést vállalta – és ez nem a papok, minden keresztény ügye és dolga, - annak ezzel tisztában kell lenni.

Sajátosan így mondanám:
annak együgyű emberré kell lenni, annak csak egyetlen ügye lehet,
az Isten ügyének szolgálata, ami az emberek szabadságát szolgálja
és az emberek életét. Ez áldozattal jár mindenkinek.

Nagyon sokan vagyunk mi keresztények is, akiknek mindennél fontosabb a szabadidő. Mindennél fontosabb az, hogy hogyan töltsük el a szabadságunkat. Ennek kultusza van. Ma már hetenként kb. két és félnap minimum szabadságos idő, péntek déltől hétfő reggelig. Testvérek, akinek ezek annyira fontosak, hogy nekem mennyi szabadidőm van, hogy azt hogyan töltssem el, az ilyen embernek nem lesz figyelme a bajban levőkre. Akinek mindennél fontosabb a jóléte, az a legkevesebbet fogja tenni a szegényekért, a bajban lévőkéért.

Ha igazán az Isten ügye a mi ügyünk, akkor ne tekingessünk hátra,
hanem fontoljuk meg mit is jelent az, hogy egy Istent hiszünk
és ez az egy Istenbe vetett hit egybekapcsol bennünket mindenkivel.

Gondolkodjunk valóban ezen el:

***Krisztust utánozni akarjuk-e, tudjuk-e, készek vagyunk-e erre?
Isten segítsen bennünket!***

+ A M E N +